

VIDA ALS ANYS

Carta oberta als bellpugencs de 1948

Benvolguts companys i companyes del 48:

Començo pels agraïments i, d'entrada, us dono ben sincerament les gràcies per la vostra rebuda, el darrer diumenge de setembre, en la festa dels seixanta anys de la lleva del 48. Vull confessar que em feia gràcia assistir-hi, però també una mica de respecte, per no dir por. I per què? Perquè sabia que hi trobaria una majoria d'assistents amb els quals feia quaranta o cinquanta anys que no hi parlava. Deu anys enrere, per raons d'agenda, ja no vaig assistir a la trobada dels cinquanta, però no us podeu imaginar la il·lusió que em va fer rebre la telefonada de la Pepita Bassangé per demanar-me un escrit per llegir no sé si a la missa o a l'hora de l'àpat.

Vaig marxar de Bellpuig als setze anys, però mai no me n'he desentès. Per aquesta raó, sempre que m'ho han demanat, he fet mans i mànegues per col·laborar amb el poble, bàsicament en temes culturals: el Premi Valeri Serra i Boldú, la *Història Gràfica de Bellpuig*, així com alguna conferència, taula rodona o presentació de llibres. He estat, tanmateix, un habitual de la Festa Major i de la dels Dolors, i diria que mai no han passat més de dues o tres setmanes sense venir-hi, tot i que, sovint l'estada es tan breu que acostuma a reduir-se a dinar un dia del cap de setmana amb la mare i passar la tarda amb ella. Potser perquè sóc tímid i un pèl sorrut, no acostumo a donar mai la primera passa i, per dir-ho amb poques paraules, la meva relació amb Bellpuig ha anat sobrada de cultura i mancada d'una mica de caliu humà. Al marge, és clar, que de les poques amistats que tinc (d'amics, a la vida, allò que se'n diu amics, se'n tenen pocs), sigui una parella bellpugenca. Per això agraeixo que, en la festa del passat 28 de setembre, em sentís embolcallat per un ambient d'acceptació i bonhomia que em va retornar de patac a la infantesa per damunt d'aquests quaranta o cinquanta anys que feia que no parlàvem.

Després de l'introït personal, potser que passem a temes més seriosos. Enguany hem repicat o repicarem els seixanta, i si deu anys enrere encara podíem presumir de la plenitud de l'estiu, ara ho hem de fer, sense recança, de l'inici de la pròpia tardor. Tradicionalment, a la vida humana s'hi remarquen quatre etapes en paral·lel metafòric a les estacions de l'any: la primavera de la vida, que s'estira fins acabar l'adolescència; l'estiu de la joventut i la maduresa; la tardor o inici de la vellesa i els rigors d'hivern de la senectut. El que ha canviat és la correspondència respecte dels anys. Mig segle enrere, la infantesa s'acabava als deu anys; la

joventut arribava com a molt als trenta o trenta-cinc i, a seixanta anys, la nostra edat, s'entrava de ple en la vellúria. Qui continuava fins passats els setanta-cinc, ja no era un vell, era carinyosament un vellet o una velleta.

La nostra generació va tenir una infantesa difícil, sobretot perquè el món sortia del desastre de dues guerres (l'espanyola, 1936-39; i la mundial, 1939-45), i arreu hi havia rastres de gana i puntes de misèria. La majoria de les nostres famílies subsistien amb prou feines en el marc d'una economia autàrquica i precària. Però vam tenir la sort d'entrar a l'adolescència en el moment del gran canvi dels anys seixanta, amb l'obertura econòmica, els plans de desenvolupament, les primeres llibertats i l'entrada de la modernitat en forma de turisme, electrodomèstics, motos i cotxes. En aquest sentit, les circumstàncies històriques ens van afavorir fins al punt que la gran majoria de nosaltres va superar els nivells de vida de les generacions anteriors. Un detall, a priori, que sembla difícil que s'acompleixi amb els nostres fills, sobretot ara que passem pel desgavell d'una crisi que no sabem com acabarà.

La darrera gran convulsió del segle XX, la de la informàtica i internet, encara ens ha agafat en un bon moment i a temps, la majoria, de pujar-hi a cavall. Es diu que la intel·ligència també es mesura per la capacitat d'adaptar-se a la realitat en sentit ampli i saber entomar canvis i novetats. Però també, ara que hem arribat als seixanta, cal aprendre a mirar el món i la vida des d'una altra perspectiva. Diria, fent un joc de paraules, que si fins ara ens hem dedicat a posar anys a la vida i hem assolit així la seixantena, ara hem de capgirar el concepte i posar vida al anys. Viure cada dia tan intensament com es pugui, omplir cadascuna de les hores amb seixanta minuts de plenitud, esprémer el temps com una taronja i treure'n tot el suc, buscar espais per a la reflexió i la lectura, conrear les amistats i, no cal dir-ho, tenir molta cura de la família. Aviat entrarem a la colla del "si no fos" i qui més qui menys porta a la butxaca la seva capseta de medicaments. Aquesta ha estat una altra de les nostres sorts: la biografia de la lleva del 48 ha estat acompanyada per un gran desenvolupament científic i pels enormes avenços en el camp de la medicina. Qui sap de quants de nosaltres ja no es cantaria ni gall ni gallina d'haver nascut deu o dotze anys abans, quan el gran problema mèdic es deia tuberculosi i encara no havia arribat la penicil·lina.

Bé, i ara una mica de música per acabar acompanyats pels versos de Lluís Llach: *Que tinguem sort i que la vida ens doni un camí ben llarg ...*

Isidor Cònsul